

Prædiken af Morten Munch

1. s.e. Hellig3Konger / 12. jan. 2014

Tekst: Mark 10,13-16 (Salme 8; Kol 1,15-19)

GUDS ALLIANCE MED DE MINDSTE

Af spædes og diendes mund

I dag har vi lyttet til tre tekster, der er storslåede hver for sig – og når de læses sammen skærper de hinandens budskab.

Det store og det små bliver i teksterne sat ved siden af hinanden.

Hvad er da et menneske, sådan spørges der i Salme 8 – så lille som mennesket er i skaberværkets store kosmiske sammenhæng, stillet ved siden af måne og stjerner.

Salmisten undres over, at Gud tager sig af mennesket og giver det opmærksomhed – og giver som forklaring at mennesket er skabt kun lidt ringere end Gud, kronet med ære og herlighed. Det er sat som forvalter over skaberværket.

Tanken om at være skabt i Guds billede ligger som en udtalt baggrund, og det giver mennesket en helt særlig værdi og betydning.

Det overraskende i salmen er, at spæde og diende tilkendes en funktion som værn mod Guds modstandere, et bolværk mod fjenderne.

Det virker absurd, at et diende spædbarn kan være et skjold mod ondskab og løgn. Og kan den Gud, der sat planeterne på himlen, ikke selv klare den sag?

Guds alliance med de mindste

Det kunne han nok, men nu har han altså sat mennesket som forvalter af det skabte. Og her er det ikke kun de voksne, der har en funktion i Guds rige. Gud har en særlig alliance med de allermindste.

Det kan være lidt svært at finde ud af, hvad den alliance går ud på. Små børn er jo indbegrebet af sårbarhed og afhængighed. Det ser ikke ud til, at de kan bidrage med særlig meget.

Det var også årsagen til, at Jesu disciple viste mødrene væk, når de kom bærende med deres små til Jesus. Børnenes tid kommer senere, når de bliver større, får indsigt og uddannelse og har noget at bidrage med.

Jesus er optaget af vigtigere ting, tænkte de. Han skal jo redde verden. Men hvad er det at redde verden? Hvordan kommer Guds rige?

Det kommer ikke gennem menneskelig styrke og snilde. De ting står faktisk hindrende i vejen.

Lad de små børn komme til mig, dem må I ikke *hindre*. Vi kommer som voksne let til at stå i vejen, ikke kun for børnene, men for os selv og for Guds rige.

Spæde og diende udviser tillid; de lever ved at tage imod; de suger til sig af næring og kærlighed; de isolerer sig ikke i uafhængighed.

Derved viser de vej til Guds rige – for den vej hedder tro og tillid – ligesom vejen ud af paradiset hed mistillid og uafhængighed.

De små børn viser os glimt af paradislivet; ikke så meget gennem uskyld, som gennem tillid og åbenhed.

Det gør dem til Guds allierede i kampen mod det onde; den kamp vinder vi ikke ved egen styrke og egne færdigheder, men ved i vores sårbarhed at se hen til Gud og kalde på ham, som et barn kalder på sin far eller mor.

At råbe abba, far

Jesus lærer os at sige 'abba'/far til Gud. Helligånden bærer dette abba-råb ind i vore hjerter. Vi er børn af den højeste og ved påkaldelsen af vores far bliver vi en del af treenighedens liv.

Engang da Jesus var på tempelpladsen i Jerusalem, var der nogle børn, der tiljublede ham med ordene: Hosianna, Davids søn – en gammel messiansk titel.

Da ypperstepræsterne og de skriftkloge vil stille sig hindrende i vejen for børnenes lovsang, citerer Jesus netop salme 8: Af børns og spædes mund har du beredt dig - og så siger han ikke 'værn', men 'lovsang'.

Han følger jødernes græske oversættelse af Det gamle Testamente, som siger 'lovsang', hvor den hebraiske tekst siger 'værn' eller 'styrke', som det også kan oversættes.

Styrke og lovsang kobles sammen flere steder i biblen, fx i Sl 118 (v.14): "Herren er min styrke og min lovsang". Og hos profeten Nehemias (8,10) læser vi: "Herrens glæde er jeres styrke".

Hvor de voksnes bekymringer, forbehold og reservede holdninger svækker og stækker livet, peger børnenes lovsang over livet og umiddelbare glæde over at være favnet og taget imod på livet under Guds nåde.

Når Jesus lader børnene vise os vej, viser det, at Guds rige er et anderledes rige; et omvendt rige af denne verdens riger.

Guds kraft i vores magtesløshed

Det er et rige, hvor Guds kraft udfolder sig i vores magtesløshed – og hvor Guds visdom er skjult under det, der ser ud af dårskab for mennesker. Intet er for småt eller ringe til at Gud kan bruge det i sin tjeneste til at omstyrte de mægtige.

Det fortælles, at nogle få personer var på flugt fra en større flok svært bevæbnede banditter. De flygtende havde ikke mere end et par minutters forspring og søgte ly i en lille hule. Umiddelbart efter spandt en edderkop et spind hen over hulens indgang. Da banditterne kom forbi indgangen, så de spindelvævet og konkluderede, at de flygtende

ikke kunne være gået ind i hulen, da der var et intakt spind foran indgangen.

Den tynde tråd blev et værn mod fjenderne. Sådan kan Gud bruge det, der ikke ser ud af meget.

Gud tager imod syndere. Han ophøjer de ydmyge. Han hører den hjælpeløse. Han tager børnene i sin favn – og han giver os barnekår hos sig, hvis vi vil give ham lov.

Verdensaltets herre og børnenes ven

Som sagt sætter dagens tekster hinanden i perspektiv. Det store og det små spændes op mod hinanden og forbindes.

I Kolossenserbrevshymnen fremstilles Jesus i kosmiske vendinger som den, ved hvem og til hvem alt er skabt; den der er forud for alt og i sig bærer guddomsfylden.

Markus-tekstens barneevangelium fremstiller Jesus som den, der tager de små børn i sin favn, giver dem tid, opmærksomhed og Guds velsignelse.

Men det hænger intimt sammen. Når alt er skabt ved og til Kristus, er også de mindste skabt ved og til ham; de bærer hans billede; de har værdi, og de har fri adgang til den højeste.

Det gælder de mest foragtede og tilsidesatte. Dem der ikke har skabt sig et navn på jorden, har et navn hos jordens skaber. Dem der er under-privilegerede i verdens øjne, har del i det privilegium at være skabt ved og til den højeste. Her er alle lige. Adgangstegnet er ens: den nåde der kun kan modtages i tro og ydmyghed.

På et loppemarked lå der nogle gamle instrumenter med mangler og skavanker. Ingen viste instrumenterne nogen interesse, indtil en gammel mand begyndte at undersøge en violin uden strenge og pludselig råbte: jeg vil give 250.000 kr. for den her violin. Folk så uforstående på manden. Men han havde fundet et Stradivarius-mærke

i violinen! Stradivarius var navnet på en italiensk violinbygger, der levede i slutningen af 1600-tallet og som skabte nogle af de ypperste violiner, der nogensinde har eksisteret. Der skulle stadig findes ca. 600 af slagsen.

Alle bærer vi Guds mærke fra den mindste til den største. Vi er skabt i hans billede. Han vedkender sig os og vil løfte os op i sin velsignelse og guddomsfylde, når vi slipper vores uafhængighed og bliver børn på ny.

At give sig i Guds velsignende hænder

Dem, som er forældre, ved, at det er en tillidserklæring at lade et andet menneske holde og bære sit barn, især når de er nyfødte og særligt sårbare. Mødrene i dagens tekst viser Jesus tillid. De lægger deres børn i hans hænder i tillid til, at det er velsignende hænder, der vil bære børnene, ikke bare i det øjeblik, hvor de bæres fysisk, men gennem hele livet.

Det er i den tillid, vi bærer vores børn til Gud i dåben – eller bringer os selv til dåben, hvis det er en voksendåb. At lægge sig eller blive lagt i Guds hænder er ikke en engangsbegivenhed. Dåben er et livsprogram. Det er en livsstil. Det er åbenhed for Gud i hvert øjeblik, der skænkes os. Det er troen på, at han bærer vores fremtid.

Som børn af Gud forsvinder de menneskelige forskelle. Problemet er, at vi så let glemmer, at vi er børn af Gud. Vi glemmer, at livet er en gave.

Frem for at være optaget af Kristus, der er foran os og kalder os ind i sin lighed, bliver vi optaget af at have nogen bag os, fordi vi selv vil være foran, vi vil være blandt de store, vi vil kunne selv, vi gør os til.

Børnene viser os vej til Gudsriget. De lærer os om en velsignet afhængighed, en enkel tillid, en sårbar og ligefrem ydmyghed.

De lærer os at kalde på vores himmelske far og råbe 'abba' i tillid til, at han *er* det.

Amen.